

SVENSK NUMISMATISK TIDSKRIFT

APRIL 3•2012

Hotell Kung Carls pollettstampar
Magiska mynt under masten
Brakteatfågeln visade sig vara en kungsörn
Half Eagle – sällsynt amerikanskt guldmynt
Nattvardspolletter från stormaktstidens kyrka

Pris 30 kr

SVENSK NUMISMATISK TIDSKRIFT

presenteras även på Svenska Numismatiska Föreningens och Kungl. Myntkabinettets hemsidor: www.numismatik.se respektive www.myntkabinettet.se

Den tryckta tidskriften kommer ut första veckan i februari – maj, september – december. På hemsidorna kan man sedan ta del av SNT i lågupplöst pdf-format.

1/12 sida
47x50
mm:
250 kr

1/8 sida
72x50
mm:
350 kr

1/6 sida
47x105
mm:
400 kr

1/4 sida
72x105
mm:
600 kr

1/2 sida
151x105
mm:
1 200 kr

Helsida
151 x 214 mm:
2 000 kr
2:a och 3:e
omslagssidan:
2 500 kr
4:e omslagssidan:
5 000 kr

Annonser på årsbasis får 20 % rabatt.

Kontakta föreningens kansli,
e-post: annons@numismatik.se; monica@numismatik.se

Annonsstopp senast den 1:a i månaden före utgivning.

Enskilda SNF-medlemmar erbjuds gratis annons med högst tre rader att köpa, sälja eller byta samlarobjekt.

Annonser som inte är förenliga med SNF:s, FIDEM:s och AINP:s etik avböjs.

Innehåll SNT 3 • 2012

Sid.

Artiklar och notiser

Hotell Kung Carls pollettstamper – gåva till Kungl. Myntkabinettet	52
Mynt under masten	54
Pennritningar af en fattig karl	55
Fågeln är en kungssörn	55
<i>Half Eagle</i> – Mysteriet med det sällsynta amerikanska guldmyntet i Kungl. Myntkabinettet	56
Efterlyst medalj [Yasunari Kawabata]	57
Olav Tryggvason – en penningaffär	58
World Money Fair 2012	60
Kassakvittots vara eller icke vara	61
Nattvardspolletter från stormaktstidens kyrka	62
Årsberättelse för år 2011 avgiven av styrelsen för Svenska Numismatiska Föreningen	63
Föreningskvällen den 29 februari	67

Stående rubriker

Pressklipp 2012. <i>Double Eagle</i> – Myntiskt guldmynt på Europaturné	57
Pressklipp 1975. Kastade pengar i sjön	59
Frågespalten. Belägringsmynt? Ryskt myntliknande föremål	59
Aktuella auktioner	69, 70, 71
Aktuell mässa	70, 72

Omslag

Bevarade pollettstamper hör till ovanligheterna och i Kungl. Myntkabinettets samlingar fanns tidigare ingen sådan. Plötsligt en dag klev ägaren till Hotell Kung Carls pollettstamper in på museet och hade med sig tre sådana och ett antal polletter som gåva. De tunga stamparna är för valörerna 5, 25 och 50 och troligen från tiden 1875-1885, tillverkade av AB Sporrang. Se vidare i artikeln på sidorna 52-53. FOTO: GABRIEL HILDEBRAND.

SVENSK NUMISMATISK TIDSKRIFT

ges ut av

SVENSKA NUMISMATISKA FÖRENINGEN

i samarbete med

KUNGL. MYNTKABINETTET

Föreningens kansli:

Banérgratan 17 nb
115 22 Stockholm
Tel. 08-667 55 98

Måndagar

kl. 10.00-12.00, 13.00-16.00

Fax 08-667 07 71

info@numismatik.se

Plusgiro 15 00 07-3

Bankgiro 219-0502

Svenska Handelsbanken

Chefredaktör och ansvarig utgivare:

Monica Golabiewski Lannby
monica@numismatik.se

Prenumerationer:

Pris 200 kr/år (8 nr)

Medlemmar erhåller tidningen
automatiskt

SNT trycks med bidrag från
Gunnar Ekströms stiftelse för
numismatisk forskning samt
Sven Svenssons stiftelse för
numismatik.

För insänt ej beställt
material ansvaras ej.

SNT:s texter och bilder lagras
elektroniskt och publiceras i pdf-
format på SNF:s och KMK:s
hemsidor. Den som sänder material
till SNT anses medge elektronisk
lagring/publicering.

Tryck:
Imprima

ISSN 0283-071X

VÅREN 2012

Föreningens aktiviteter

APRIL

25 Föreningskväll med föredrag av Dan Carlberg

Plats Banérgratan 17

18.00 Dan Carlberg: *Att samla äldre polletter*. Om brukspolletter och andra äldre polletter före omkring 1800 ur historiskt och samlarperspektiv. Han förevisar objekt ur sin egen samling. Föreningen bjuder på enklare förtäring.

Föreningskväll
25/4.

MAJ

5-6 SNF:s årsmöte i Mariefred (Gripsholms slott)

Ett utförligt program meddelades på sid. 19

i SNT 2012:1 samt på hemsidan:

www.numismatik.se

30 Föreningskväll med föredrag av Frédéric Elfver

Plats Banérgratan 17

18.00 Frédéric Elfver: *Knut Eriksson och myntfyndet från Garn, Biskopskulla*. Föreningen bjuder på enklare förtäring.

SNT på Facebook: www.facebook.com/pages/Svensk-Numismatisk-Tidskrift/170104933101158

Kungl. Myntkabinettets verksamhet

KUNGL. MYNTKABINETTET. Boken *Sedlar i beredskap – Sveriges pengar i kristider* av Magnus Widell och Ian Wiséhn har rönt mycket uppmärksamhet i pressen. Till denna finns en utställning i Medaljsalen: *Gömda & Glömda – Hemliga krigssedlar*. "Det var en afton i början av maj..." August Strindberg 1849-1912 visas i Kalejdoskopet i entréhallen. Postgirots historia kan ses i en annan ny monterutställning.

KMK på Facebook: www.facebook.com/pages/Kungliga-Myntkabinettet/118456611506982

TUMBA BRUKSMUSEUM. Utställningen *Da xieyi – Kinesiskt tuschmåleri* fortsätter fram till hösten. En specialvisning av konstnären själv, Anders Öfverström, planeras söndag 29/4. Man kan också boka visning, 08-5195 5346.

Svenska Numismatiska Föreningen

Adress: Banérgratan 17 n.b. Buss 4, 44; T-bana Karlplan.

Kansli: Besökstid: måndagar kl. 10-12, 13-16.

Stängt: midsommar – 1 september; jul- och nyårshelgerna.

www.numismatik.se

Kungl. Myntkabinettet

Adress: Slottsbacken 6. Buss 2, 43, 55, 59, 76; T-bana Gamla stan.

Utställningar: måndag – söndag kl. 10.00-16.00.

Numismatiska boksamlingen: torsdagar kl. 13.00-16.00.

www.myntkabinettet.se

Tumba Bruksmuseum

Adress: Sven Palmes väg 2, Tumba. Pendeltåg: buss 725.

Utställningar: sept. – maj, lörd.-sönd., juni – aug. tisd.-sönd., kl. 11.00-16.00.

www.tumbabruksmuseum.se

Hotell Kung Carls pollettstampar — gåva till Kungl. Myntkabinettet

Av Monica Golabiewski Lannby

Efter en spontan titt i *Stockholmspolletter* insåg Olof och Annie Jönssons dotterdotter med ens vad de myntliknande små föremålen och järnstamparna hon ärvt efter sina morföräldrar stod för.

Paret Jönsson innehade *Hotell Kung Carl* på Malmorgsgatan 10 i Stockholm 1912-1917, då de tvingades stänga hotellet. Men Restaurang Kung Carl kunde Olof Jönsson driva vidare som källarmästare ända till 1934. Han avled 1954, 71 år gammal. När hustrun Annie senare gick bort, 1968, efterlämnade hon en hel del minnes- och bruksföremål, däribland några polletter och tre pollettstampar. Camilla Stomberg, deras barnbarn, har överlämnat polletterna och stamparna som gåva till Kungl. Myntkabinettet, vilka museet givetvis tacksamt tagit emot.

Bevarade pollettstampar är mycket sällsynta, dessa tre utgör de första som kommit i Kungl. Myntkabinettets ägo. De är gjorda av järn, åttkantiga, bredden är drygt 50 mm och höjden cirka 35 mm. Valörerna gäller 5, 25 och 50 öre. Samma stamp användes till polletter av såväl nysilver/vitmetall som mässing och kop-

Efterlämnade pollettstampar och polletter från bland annat Hotell Kung Carl skänkta till Kungl. Myntkabinettet 2012.

par. Polletterna kan vara sexkantiga, ovala, runda eller rosformiga.

Kung Carl låg vid Malmorgsgatan nära dagens Gustaf Adolfs torg. Det var vinhandlaren Johan Ludvig Lundberg (1822-1880) som anlät arkitekten Johan Fredrik Åbom (1817-1900) för att rita "ett hus med rum för resande" till sin år 1862 inköpta fastighet. Den 1 juli 1866 in-

vigdes hotellet, samma månad som den första skandinaviska industri- och konstutställningen i Kungsträdgården. Strax därefter öppnade Kung Carls restaurant och kafé.

Hotellets första värd hette Georg Hjalmar de la Rose. Men snart tog restauratören Edvard Josephson över som verkställande direktör. Josephson utvidgade verksamheten med

Hotell Kung Carls stämpel för valören 5. Även andra, högre valörer tillverkades.

10 /öre/. Med Sporrrongs äldre stämpel på framsidan kan polletten dateras till tiden cirka 1875-1885. Nysilver. SP 3A.25.16.

5 kronor. Utan tillverkarstämpel på framsidan men 5 Kr. Samma typ av åtsidesstämpel som på polletten av nysilver. Syftet med urstansningen är okänt. Koppar. SP 3A.25.11 var.

tjänster som hämtning av gästerna vid centralstationen och ångbåtarna med kalesch, omnibus, trilla och vintertid släde. Man ägde också fyra hästar. Dessutom lät han bygga till ett annex med flera hotellrum. År 1876 köpte Josephson hotellet av Lundberg. Edvard Josephson avled 1882 och hans son Albert övertog verksamheten till 1886.

Det kan ha varit under Edvard Josephsons tid som polletterna infördes och användes i Kung Carl. Man räknar nämligen med att Sporrongs äldre stämpel (som ses på polletternas framsida) användes åren omkring 1875-1885. Alla Kung Carls polletter har denna stämpel på framsidan, alla utom de sexkantiga stora kopparpolletterna med valören 5. För ett pris av 90 öre kunde man 1883 få ett gott smörgåsbord, en maträtt samt ett halvt stop öl. Ett komfortabelt rum kostade år 1902 från 1:50. År 1926 betalade man 3 kronor för en varmrätt.

Bland de inlämnade polletterna finns också några av mässing i valörerna 25 och 10 med initialerna C. W. och Sporrongs raka stämpel samt en som stämplats in med ett kraftigt V. Det är oklart varifrån de kommer.

Kung Carls vidare öden

Under åren följde en rad olika ägare. År 1912 övertog Annie och Olof Jönsson verksamheten. Samma sommar stod Stockholm som värd för de Olympiska spelen, vilket inverkar

Kung Carl på Malmstorgsgatan 10.

Hotellet uppkallades efter Karl XV (1859-1872) och öppnade med restaurang och kafé sommaren 1866. Teckning av James Souttar (1840-1922).

Illustrerad Tidning 1866, Ganymedes 1886. UR STOMBERG 2005.

positivt på hotellets intäkter. Emellertid såldes fastigheten 1917 och hotellet tvingades stänga och dess inventarier såldes på auktion. Endast restaurangen kunde drivas vidare.

Verkningarna av första världskrigets varubrist och ransoneringsmärktes ännu 1919. Potatis, socker, fläsk, mjölk och kaffe ransonerades fortfarande. Önskade gästerna smör måste de ta med det själva.

Men restaurangen strävade vidare. Snart blev där både musik och dans. Först 1933 serverade man den sista måltiden. Själva huset revs 1970.

Hotellet, däremot, hade återöppnat på Birger Jarlsgatan 23 vid Stureplan år 1925 och drevs av Olof Jönsson som länge sökt nya lokaler. Paret Jönsson lämnade verksamheten 1934 och tog med sig de gamla polletterna och stämplarna som inte använts på länge. Hotell Kung Carl ligger än i dag på Birger Jarlsgatan.

FOTO: GABRIEL HILDEBRAND.

Litteratur

Golabiewski Lannby, M. & Wiséhn, I.: *Stockholmspolletter*. 2010.

Stomberg, C.: *Hotell Kung Carl – från Brunkebergs torg till Stureplan*. 2005.

Hotell Kung Carls pollettstämplat för valörerna 25 respektive 50 /öre/.

De två jämförande pollettexemplen är hämtade ur *Stockholmspolletter*, SP 3A.25.28 och 14.

MYNT UNDER MASTEN

Ett av de vanligaste fynden vid arkeologiska utgrävningar är mynt av olika slag. Oftast rör det sig om småmynt, i hast tappade och sedan bortglömda. Någon enstaka gång är fynden av en annan karaktär, mynt som en gång i tiden placerats avsiktligt på en specifik plats.

NÄR SPORTDYKARE på 1960-talet undersökte ett vrak i Djurhamn på Djurö strax utanför Stockholm hittade de ett silvermynt i vrakresterna. Myntet låg i kölsvinet alldeles där mastfoten en gång suttit. Det lilla silvermyntet var starkt korroderat och därför omöjligt att bestämma, men detaljer på vrakdelarna tyder på att det kan röra sig om en båt från medeltiden. Myntet överlämnades strax efter fyndtillfället till Sjöhistoriska museet, där det sedan inte har gått att återfinna.

Magiska krafter

Att mynt besitter magiska krafter är välkänt inom folktron. Ett silvermynt i det nyfödda barnets vaggga skulle skydda det från att bli bortbytt av trollen. Halsband gjorda av silvermynt skyddade småbarn från sjukdomar och om bruden vid bröllopet hade en silverslant i skon kunde hon räkna med ett rikt äktenskap.

Ett vida spritt och uråldrigt bruk är att vid båtbygge placera ett mynt under masten. Det skulle bringa lycka åt skeppet och dess besättning. För sjöfarare i äldre tider fanns det all anledning att göra allt man kunde för att försöka påverka ödet och avvärja olyckor. Sjöresor var farofyllda företag där stormar och vidunderliga sjöodjur kunde sätta skräck i den mest lejonhjärtade sjöman. Ett stadigt och välbyggt skepp var inte tillräckligt. En god sjöman skulle kunna tyda vädrets skiftningar, vattnets strömmar och fåglarnas flykt och han skulle kunna läsa himlavalvets stjärnkarta. Men han skulle också veta hur man blidkade vädrets makter. Vattenväsen som till exempel Näcken ansågs särskilt mottagliga för silver. Det bästa

Dykaren Bengt Gylléus med det mastmynt som hittades i ett möjligt medeltida vrak i Djurhamn på 1960-talet. OKÄND FOTOGRAF.

var det silver som man ärvt.

Även vid husbyggen var det vanligt att man placerade ett mynt under tröskeln eller i husgrunden. En variant är seden att borra ett hål i tröskeln och där släppa ner en levande orm och ett kopparmynt.

Mynt under masten

Mastmynt har återfunnits i många olika fartyg från skilda tider och

platser. Vraket efter ett handelsfartyg från 1300-talet, en så kallad kogg, upptäcktes utanför Skanör år 1992. Vid utgrävningen av skeppet gjordes många fynd, däribland ett starkt korroderat silvermynt i själva kölsvinets mastspår.

Tvåmastade segelfartyg kunde få ett mynt under varje mast. Så hade till exempel linjeskeppet Skandinavien från mitten av 1800-talet ett

Liten jättegryta på en klippa på Ingarö i Stockholms skärgård. Jättegrytor är benämningen på naturliga urholkningar i berg, som i folktron fått övernaturliga egenskaper.

Denna är cirka 50 cm i omkrets. FOTO: KATARINA SCHOERNER.

mynt under varje mast. Ett annat exempel är linjeskeppet Oscar som sjösattes 1830. När skeppet skrotades 1873 hittades två riksdalermynnt från Karl XIV Johans regering, ett under var mast. Från samma tid härstammar briggen Snappopp och linjeskeppet Försiktigheten. Bägge dessa har också burit mastmynt.

Vårt kanske mest kända historiska fartyg, regalskeppet Vasa, hade inget mastmynt. Men under rekonstruktionsarbetet i juni 1993, när den enorma stormasten skulle sättas på plats, placerade Vasas upptäckare, Anders Franzén, ett mynt under den nya masten.

Samma sak var det med ännu ett välkänt historiskt fartyg, ostindiefararen Götheborg, som sjönk 1745 utanför Göteborgs hamn. En replik har byggts av det fartyget och ett mynt har placerats under masten i repliken.

I Stockholms skärgård

Riktigt gamla mynt har hittats på flera platser i Stockholms skärgård. Det äldsta fyndet är ett litet mynt från Makedonien, daterat till år 358 f. Kr. Det hittades vid en tältplats på Vädö. På Blidö har ett vikingatida mynt från Kalifatet, år 794, hittats. Ett lika

märkligt fynd har gjorts på säteriet Viks ägor på Värmdö. Myntet, från Kalifatet år 919, hittades i ett potatisland. Ett mycket uppseendeväckande fynd är den så kallade Nässkatten från Österåker – med omkring 3000 mynt från 1000-talet.

I vattensamlingar i så kallade jättegrytor är det vanligt att man hittar gamla mynt. I en jättegryta i Barnvik hittades på 1930-talet mynt från 1500- och 1600-talen och i en jättegryta på Möja har man hittat mynt från både 1500-, 1600- och 1700-talen. På Landsort utanför Nynäshamn finns en ovanligt stor jättegryta. I dess botten har man funnit mynt från 1400-talet.

Än i dag kastas mynt i brunnar, fontäner och andra speciella vattensamlingar. Ofta förknippas offret med en önskning. Och visst är det hisnande att tänka sig att den enkrona man kastar kanske om tusen år fiskas upp av någon som vänder och vrider på den för att tyda dess valör och årtal. Och vem vet vilka historier som då kommer att berättas om myntets ursprung!

Katarina Schoerner

Artikeln är tidigare publicerad i *Magasinet Lanternan*, sommaren 2010.

FOTO:
GABRIEL HILDEBRAND.

Penningar med en kungsörn, möjligen präglade för Erik Eriksson 1225-1240. Skala 2:1.

Fågeln är en kungsörn

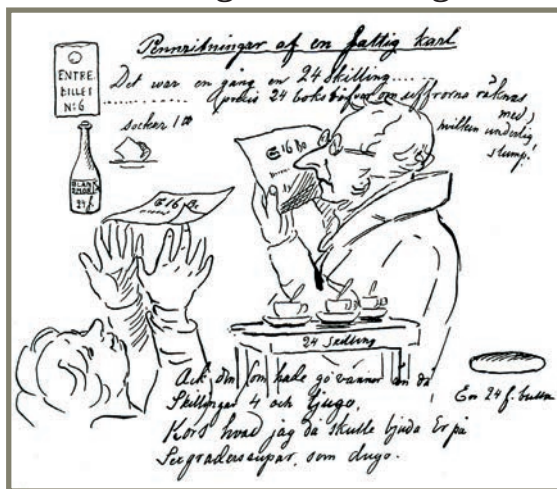
Efter att ha hört mig för bland fågelkunniga vänner och slutligen även rådfrågat Sveriges Ornitologiska Förening (tack Anders Wirdheim) kan vi nu äntligen slå fast att de båda fågelbrakteaternas visar vår största rovfågel, örnen. De stora vingarna med bred spets liksom de befjädrade benen (tydliga på götalandspenningen) talar för att det rör sig om en kungsörn. Om man enbart tittar på näbben ser det ut som en korp, men den har inte dessa breda vingar och har dessutom en kilformad stjärt. Ytterst på näbben ses den spetsiga krok som örnen har.

Örnar utgör den fågelgrupp som mer än någon annan används som maktsymbol, särskilt inom heraldiken. Ofta avbildas de då strikt med utbredda vingar. Örnen på mynten är framställd på ett mera livfullt sätt. Den uppsträckta halsen och öppnade näbben verkar utstöta örnens karaktäristiska läte. Med just lyftade vingar står den beredd att flyga iväg. Förutom på hållristningar har vi kanske här en av de äldsta avbildningarna av örnen i vårt land.

Den mindre götalandspenningen finns i några fynd från Östergötland i flera exemplar och med olika stammar. Den här visade Svealandspenningen är tyvärr det enda kända exemplaret, påträffat i Närke. Dateringen för de båda tros vara 1200-talets andra fjärdedel, under kung Erik Erikssons regering omkring 1225-1240. Silverhalten är hög, ett analyserat exemplar visar 97,9 % silver.

MGL

Pennritningar af en fattig karl

"Ack den som hade go'vänner ändå. Skillingar 4 och tjugo.
Kors hvad jag då skulle bjuda Er på. Sexgraderssupar som dugo."

Ur Jolin, E.: Johan Jolin och hans vänner. Interiörer ur konstnärslivet under förra seklet. Stockholm 1913. Kärlekskval och skämt 1842-1844, s. 14-47.

Half Eagle – Mysteriet med det sällsynta amerikanska guld- myntet i Kungl. Myntkabinettet

Den mycket sällsynta myntet "Half Eagle" 1815 i valören 5 dollar som finns i Kungl. Myntkabinettets samlingar, inv.nr 1799. Guld. Vikt 8,73 g, diameter 25 mm.

FOTO: GABRIEL HILDEBRAND.

DET KOM ETT BREV från David Stone i Dallas, Texas. Han berättade att han arbetar hos *Heritage Auctions* och att han tillsammans med Mark van Winkle håller på med en studie kring det sällsynta amerikanska myntet "1815 Half Eagle", det vill säga ett 5-dollarsmynt av guld. Enligt Stone finns endast tio eller elva kända exemplar av detta mynt, varav ett exemplar skulle finnas i Kungl. Myntkabinettet i Stockholm.

Denna information hade nått numismatiker i Förenta staterna genom en amerikansk samlare vid namn Joseph J. Mickley. Han hade rest runt i Europa 1871 och även besökt Stockholm och hade då fått se det sällsynta guldmyntet. Upptäckten rapporterades i olika numismatiska tidskrifter som till exempel *American Journal of Numismatics*, vol. 7, 1872/73. Bland annat berättade Mickley att myntet köpts av den svenske kungen för \$2000. Mickley skriver följande: "There are but a few collections in which coins relating to our country, either colonial or national, are met with: some are in the British Museum; among them, is the series of

Lord Baltimore, in silver and copper, a fine U.S. dollar of 1794, and a few other pieces. In Berlin are a few, but nothing remarkable; in Stockholm, a fine half-eagle of 1815; besides this piece, I do not recollect seeing any others in that collection. I met a gentleman in Berlin who collects American coins". I tidskriften *The Numismatist*, mars 1893, står det: "There are but five of the 1815 half eagles known. The King of Sweden paid \$2,000 for one to complete his set of U.S. coins".

Mark van Winkle kontaktade den danske numismatikern Morten Eske Mortensen. Denne föreslog att Stone och van Winkle skulle kontakta Kungl. Myntkabinettet i Stockholm. Författaren till denna artikel tittade i skåpet med museets amerikanska och kanadensiska myntsamling, och mycket riktigt ligger där det sällsynta myntet. Det som saknades var ett inventarienummer, vilket gör det svårt att få någon bakgrundshistoria.

Som tur är finns det genvägar till informationen om samlingen. I en inbunden katalog (KMK:s accession 1599-1930) med 266 maskinskrivna sidor finns kortfattade beskrivningar. Enda sättet var att bläddra igenom samtliga sidor från år 1815 till år 1871.

Vid inventarienummer 1779 för år 1851 står det att läsa: "K. från kapten Sandeberg, 214 rdr. 8 sk. : 20 guldmynt: (därav 2 svenska) från 15-16-17- o. 1800-talen." Denna uppgift kändes hoppfull och nästa steg blev att gå in i Kungl. Myntkabinettets inventarium för 1851. Under inventarienummer 1779 står det "Inköp" och därefter räknas mynten upp: 1 st. svensk ducat av kon. Gustaf IV

Adolf 1808; 2 st. kon. Carl XIV Johans dukater 1819, 1830; 1 st. engelsk sovereign av kon. Georg III:s 1820; 1 st. d:o av kon. Georg IV:s 1825 ... och så vidare. Sista posten i listan är: "1 st. nordamerikanska fristaternas 5-dollar 1815". Förteckningen avslutas med texten: "Hade tillhört grosshandlare Carl Scharp och försålades av dennes måg, kapten Sanderberg; betaltes kontant med 214 rdr 8 sk bco 1851". Den uppmärksamme läsaren märker direkt att uppgiften i Accessionsförteckningen om endast två svenska mynt är felaktig eftersom det uppenbarligen fanns tre stycken.

Den amerikanska uppgiften om att svenske kungen skulle ha köpt myntet är troligen helt felaktig, men både kaptenen Sandeberg och grosshandlaren Carl Scharp är troliga ägare. Carl Scharp (1789-1848) var i huvudstaden känd som en stor konst- och myntsamlare. Hans samling såldes på Bokauktionskammaren i Stockholm med början 1 juni 1844.

Half Eagle-myntet från 1815 präglades i en upplaga av endast 635 exemplar. Myntet kallas också för "Turban Head" och det hade graverats av John Reich i Philadelphia. *Half Eagle*-mynten var de första guldmynten i USA. Utgivningen byggde på en förordning av den 2 april 1792.

Det kan också vara intressant att notera att den inledningsvis nämnda Joseph Mickley var historiker och myntsamlare i Philadelphia. Han försökte bland annat skapa en så kallad raritetsgradering av mynt. I detta ärendet skrev Mickley boken *Dates of United States Coins, and Their Degrees of Rarity*, 1858. Han införde den tämligen enkla graderingen: C = Common, R = Rare och V.R. = Very Rare.

ULF NORDLIND MYNTHANDEL AB

Karlavägen 46
Box 5132 • 102 43 Stockholm
Tel. 08-662 62 61
Fax 08-661 62 13

KÖPER • SÄLJER • BYTER
MYNT • SEDLAR
MEDALJER • ORDNAR

Lagerlista över svenska personmedaljer
och numismatisk litteratur

www.nordlindsmynt.se

Uppgiften om att *Half Eagle*-myntet från 1815 faktisk finns i Kungl. Myntkabinettets samling mottogs på ett mycket positivt sätt. David Stone skrev bland annat: "I cannot help being intrigued by the apparent extent and importance of your collection. The 1815 alone is a noteworthy find for numismatists in this country, but the idea that you might have a systematic collection of U.S. coins from the 19th century is staggering". Stone skriver vidare: "No one in this country really believed the coin would still be there. You have been exceptional curators to preserve this coin through all these years".

Ian Wiséhn

Otryckta källor

KMK:s *accession 1599-1930*, ATA (förvaras i KMK).

Kungl. Myntkabinettets inventarium (finns på nätet och i inbundna kopior).

Tryckta källor

Bowers, D. Q.: *The Expert's Guide to Collecting & Investing in Rare Coins*. Atlanta 2005.

Mickley, J. J.: *Correspondens. American Journal of Numismatics*. Vol. 7, 1872/73, s. 63.

— 1815 half eagle. *The Numismatist*. Mars 1893.

Yeoman, R. S., *A Guide Book of United States Coins*. 22 edition, Racine Wisconsin, 1969.

Pressklipp 2012

Double Eagle – Mytiskt guldmynt på Europaturné

Världens mest värdefulla guldmynt är för första gången på turné i Europa. Det så kallade *Double Eagle*-guldmyntet tillverkades i en begränsad upplaga i krisdrabbade USA 1933. Det finns 13 kända exemplar kvar i världen, varav ett är i privat ägo. Det ropades in på Sothebys för 7,59 miljoner dollar för tio år sedan. Övriga mynt har amerikanska myndigheter snabbt lagt beslag på.

Tyvärr landar inte myntet i Sverige, utan närmast i Oslo och Helsingfors.

Ur Dagens Nyheter 5 mars 2012

Yasunari Kawabata (1899-1972). Silver, privat ägo. Diameter 60 mm.

FOTO: JAN EVE OLSSON, KUNGL. MYNTKABINETTET.

Efterlyst medalj

DEN HÄR AVBILDADE MEDALJEN över Nobelpristagaren i litteratur 1968, japanen Yasunari Kawabata, borde ha slagits i slutet av 1968 eller tidigt 1969 för att ha nyhetsvärde; tillverkare är AB Sporrong i Norrtälje. De har inga anteckningar om vem som beställde den, inte heller om konstnären. Metallen är silver; troligen har den också utgivits i brons.

Exemplaret som uppvisats är i 999/1000 silver och väger knappt 74 g. Diametern är 60 mm. Märkligt nog är den årtalsstämplad I10 = 1983. Om den utgivits så pass sent, borde den ha ingått i någon serie.

Åtsida: Innanför pärlring medsols YASUNARI KAWABATA, i mitten bröstbild en face med antydd japansk högtidsdräkt (som vid prisutdelningen). **Frånsida:** Innanför pärlring Börshuset i Stockholm sett från Stortorget, varunder NOBELPRISET / I LITTERATUR / 1968. **Rand:** Stämplarna för tillverkare, metall, halt och årtal.

Det är väl knappast obekant för någon att Börshuset inrymmer Svenska Akademiens lokaler, Nobelmuseet och Nobelbiblioteket. Men, som sagt, vem är konstnären? Och vem är utgivaren?

LLt

SNT på Facebook

Här hittar du korta notiser, nyheter samt blänkare om aktuella auktioner och mässor:

www.facebook.com/pages/Svensk-Numismatisk-Tidskrift/170104933101158

Double Eagle-myntet har valören 20 dollar (till skillnad mot *Half-Eagle*-myntet i artikeln här intill som är på 5 dollar). Det större myntet väger drygt 33 gram och består av 90 % guld. Diametern är 34 mm. Myntet finns inte i Kungl. Myntkabinettets samlingar. FOTO: WIKIPEDIA.

Olav Tryggvason – en penningaffär

RYKTEN NÄDDE OSS strax före julen 2005 om att det fanns fyra personer i Norge som ville att Sverige skulle överlämna ett mynt präglat för Olav Tryggvason. Eftersom det endast var rykten föranledde detta ingen åtgärd från Kungl. Myntkabinettets sida.

Så i februari året därpå kom ett samtal från Kulturdepartementet, där det bekräftades att fyra privatpersoner i Norge skrivit till Sveriges Konung med en anhållan om att till Norge överlämna ett av de i Sverige existerande mynten som präglats för Olav Tryggvason. Vi i Kungl. Myntkabinettet anmodades att klargöra hur det förhöll sig med mynten.

Här följer delar av den redogörelse som museet lämnade till Kulturdepartementet:

Kort historisk bakgrund

Olav Tryggvason var kung av Norge åren 995-1000. Enligt sägnen var han ättling till Harald hårfager. Han var framgångsrik som vikingahövding i början av 990-talet, då han stred på de brittiska öarna tillsammans med Sven tveskägg. Efter det att han låtit döpa sig i England kämpade han för ett kristnande av hela Norge.

Olavs makt i de inre och östra delarna av Norge anses ha varit ganska ringa. Jarlen Eirik Håkonson, Sven tveskägg och Olof skötkonung lärer sig mot Olav och drabbade samman i slaget vid Svolder där Olav stupade.

Penning präglad för Olav Tryggvason (995-1000). På åtsidan ses en kungabild med spira samt kungens namn och titel: ONLAF REX NOR.

På framsidan ses ett dubbelkors med bokstäverna CRVX i korsvinklarna samt myntmästaren: GODPINE MO NO

FOTO: GABRIEL HILDEBRAND.

Prägling av mynten

Den inhemska myntningen började ungefär samtidigt i de tre nordiska länderna. Sven tveskägg i Danmark (död år 1014), Olav Tryggvason i Norge (död år 1000) och Olof skötkonung i Sverige (död cirka 1022) utger omkring år 995 egna mynt med sina namn efter engelsk förebild. Det har präglats väldigt få mynt för Olav och Sven, medan myntningen i Sigtuna var rikligare och pågick till omkring 1030.

Myntmästare hos alla tre kungarna var Godwine. Olofs mynt präglades i Sigtuna. Det förekommer även flera myntmästarnamn på hans mynt. Svens och Olavs mynt har bara myntmästarnamnet Godwine. Det skulle kunna betyda att Godwine rest runt och lärt ut konsten att prägla mynt hos alla tre kungarna.

Existerande mynt från Olav Tryggvasons regering

I dag känner vi till fem (möjligen sex) mynt som präglats för Olav Tryggvason. Samtliga dessa mynt är framkomna i samband med skattfynd.

I Tyskland

1) I Berlins Myntkabinett finns ett mynt som kommer ur ett fynd från Vossberg i Ostvorpommern (nuvarande Polen). Myntet grävdes ner i jorden strax efter år 1084.

I Danmark

2) I den Kgl. Mønt- og Medaille-samling i Nationalmuseet i Köpenhamn finns ett mynt från en skatt påträffad i Brenninge, Itholm, i Danmark. Skatten är nedlagd efter år 1002.

3) Ytterligare ett mynt finns i samma samling i Köpenhamn. Myntet påträffades i en skatt kallad "Store Frigaard II" i Østermarie sogn på Bornholm.

I Sverige

4) I Läns museets på Gotland samling finns en skatt påträffad i Karls, Tingstäde socken, på Gotland. Fyndet inlöstes 1966. Från denna skatt har ett mynt präglat för Olav Tryggvason deponerats i Kungl. Myntkabinettet, inv.nr 100712. Detta exemplar finns utställt i vår basutställning. Därmed kan allmänheten få se myntet.

5) I Kungl. Myntkabinettets samling finns ett mynt påträffat i ett fynd från Igelösa kyrkogård i Skåne. Skatten blev nedlagd kring år 1003. Fyndet bestod av 2034 anglosaxiska, tyska och islamiska silvermynt, ett silverspänne samt ett mynt präglat för Olav Tryggvason. Skatten inlöstes år 1924 till staten. Myntet deponerades redan på 1920-talet till Lunds Universitets Historiska Museum.

6) Ytterligare ett mynt fanns i en privatsamling år 1767, men det är i dag okänt vad som sedan hänt med det myntet.

De två svenska myntfynden, liksom de två danska, faller under lagen om Kulturminnen. I Sverige har mynten lösts in, i sin kontext, enligt fornminneslagstiftningen. Detta är det viktigaste argumentet för att mynten skall stanna kvar i Sverige.

Myntet från Gotland är deponerat på Kungl. Myntkabinettet. Läns museet på Gotland kan begära tillbaka det om de så önskar. Kungl. Myntkabinettets mynt är deponerat i Lund tillsammans med hela skatten från Igelösa. Kungl. Myntkabinettet kan naturligtvis begära tillbaka hela skatten, men hela skatten är intimt förknippad med skånsk förhistoria. En annan aspekt som komplicerar bedömningen är att Skåne vid tiden för skattens nedläggning var danskt.

Det är osäkert var Olav Tryggvasons mynt präglades. En del forskare hävdar att det var i Kungahälla. Vid tiden för myntens prägling var Kungahälla norskt men är i dag svenskt.

HÅKAN WESTERLUND MYNTHANDEL

KÖPER • SÄLJER • BYTER
MYNT • SEDLAR • MEDALJER

Olympiska föremål

Varagatan 42
111 20 STOCKHOLM
Tel. 08-411 08 07

Öppet: måndag-torsdag 11-13

Dessa mynt, utom mynt nr 3, finns publicerade i Kolbjørn Skaares bok *Norges mynthistorie*, del 2, utgiven av Universitetsforlaget i Oslo 1995 och i Brita Malmers bok *Nordiska mynt före år 1000*. I en festskrift till Marion Archibald, *Coins and History in the North Sea World, c. AD 500-1250* finns en artikel av Jens Christian Moesgaard, *The import of English coins to the Northern lands*, där fyndet från Store Frigaard (mynt nr 3) beskrivs.

Den svenska regeringen avslög önskemålet om att myntet skulle överföras till Norge. Vi får betrakta myntet som en del av ett europeiskt kulturarv som ägs av oss alla.

Eva Wiséhn

Artikeln är tidigare publicerad i NNF-Nytt, Norsk Numismatisk Tidskrift 2006:1.

Pressklipp 1975

Kastade pengar i sjön

I juli 1975 skulle dykare från Västerås brandkår börja leta cyklar i vattnet intill Björnöbron. Och vad fann de? Inte en enda cykel men däremot två tunga postsäckar – båda märkta med postens emblem – på endast två meters djup. Säckarna visade sig innehålla 14 respektive 11 kg kopparmynt och dessutom ett tomt kassaskrin.

De sammanlagt 25 kg kopparmynt- en utgjordes av de tre år tidigare (1972) utgångna ett-, två- och femöringarna.

Överkontrollören på posten i Västerås förstod inte alls vad som hade hänt. Men han anade att säckarna hade transporterats från en bank, som ibland använde sig av postens säckar.

Undrar bara vilken mottagaren var som inte saknade säckarna? Vi får anta att de så småningom nådde rätt destination efter att de återfunnits.

Att ett brott ligger bakom verkar ändå helt klart. Kanske var det meningen att myntsäckarna skulle hämtas upp igen efter att de dumpats. Redan då betingade ju koppar ett visst värde. I vilket fall som helst så kastas pengarna i sjön.

MGL

Frågespalten

Eventuellt ryskt belägringsmynt.
Tenn. Mått 48 x 41 mm, 16,9 gram.
FOTO: PETER FLODBERG.

Belägringsmynt?

FRÅGA: I min ägo befinner sig sedan många år ett objekt som jag misstänker har numismatisk anknytning. Studier av tillgänglig litteratur och diskussioner med kända och mindre kända numismatiker har – oftast – slutat med "Vad kostar den"?

Objektet i fråga är av tenn, sannolikt klippt från brättet på ett fat eller en tallrik, där texten A.S.U. 1788 bör ha funnits tidigare. Storleken är 48 x 41 mm och vikten 16,9 gram. Sju hörn är viktjusterade (?) med tsarkrona, en större sådan är inslagen kl. 6 och överst syns, liggande, Nicholas I:s (1825-1855) krönte monogram. Det senare är spegelvänt och verkar ha tillkommit genom att man använt en sexkantig stamp, utskuren från en ½ kopek av den typ som präglades 1839-1849.

En del städers belägringsmynt, eller polletter, har haft liknande ka-

raktäristika, varför mina tankar går i den riktningen. Ursprungstallriken har "vanliga" bokstäver men kan ju vara ett krigsbyte eller liknande. Objektet bör alltså ha tillverkats mellan 1839 och 1855, då Nicholas I avled, och det enda tillfälle rysk trupp varit belägrad under denna period är, såvitt jag vet, under den engelsk-franska belägringen av Sevastopol 1854-1855 under Krimkriget.

Om någon har synpunkter som vederlägger – eller helst bekräftar – mina funderingar vore jag tacksam att få ta del av detta.

Per Flodberg, Lund

Ryskt myntliknande föremål

SVAR: När det gäller reguljära ryska mynt eller officiella medaljer finns det ett stort antal böcker som ger god information. Men så fort det gäller något utöver det vanliga infinner sig problemen. Ryssland är ett enormt land, där man använt sig av både de vanliga mynten men också av lokala utgåvor.

Den stora bredden förstår man genom att bläddra i till exempel *Journal of the Russian Numismatic Society* eller *The Russian Monetary System* (1967) av Dr I.G. Spasskij. När det gäller medaljer kan man med fördel använda sig av det nyutkomna verket (åtta delar) *Medals of the Russian Empire* av M.E. Diakov.

Hur som helst är det inte lätt att hitta några uppgifter om det här avbildade föremålet.

Ian Wiséhn

LUNDS MYNTHANDEL

KÖPER och SÄLJER
BYTER och VÄRDERAR

MYNT och SEDLAR
TILLBEHÖR och LITTERATUR

GRATIS LAGERLISTA
(uppges samlarområde)

Klostergatan 5, 222 22 LUND
Tel. och fax 046 – 14 43 69
e-post: siv-gunnar@swipnet.se

SELINS MYNTHANDEL AB

Mynt Sedlar Medaljer
Ordnar Nålmarken

Öppettider:
Vardagar 10.00 – 18.00
Regeringsgatan 6
111 53 Stockholm
Tel. 08 – 411 50 81
Fax. 08 – 411 52 23

World Money Fair 2012

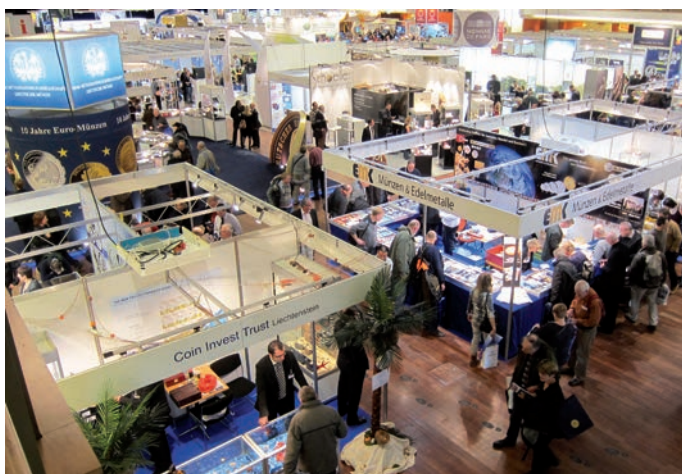
ÅRLIGEN ARRANGERAS *World Money Fair* i Berlin. Just i år inleddes mässan fredagen den 3 februari klockan 10 för att avslutas på söndagen, 56 timmar senare. Mässan äger rum i Europas största "mässshotell" – Hotel Estrel.

Enligt den 178 sidor tjocka mässkatalogen är det omkring 180 mynthandlare och auktionister av numismatiska objekt som ställer ut. Jämfört med svenska myntmässor eller den stora, mycket trevliga myntmässan i München – NUMISMATA – som avhålls omkring en månad senare, är det en betydande skillnad i Berlin. På mässan i den tyska huvudstaden är det en mycket stor andel myntverk och företag som inte arbetar med äldre mynt som är utställare.

I den största av mässhallarna inhysses myntverk från olika länder men även företag som tillverkar och säljer prägling- och gravyrmaskiner etc. Till skillnad från vad som är vanligt att se i myntsamlarsammanhang i Sverige blir man här varse horder av hugade spekulanter, som stående i långa köer väntar på att få köpa nytgivna mynt. Samlandet av nypräglade mynt, här på kontinenten euromynt, är för oss svenskar något ganska ovanligt men söder om oss är det alltså stort.

Allt som presenteras i denna stora mässhall är genomtänkt exponerat. Belysningen är perfekt med välriktade strålkastare på de blanka mynten. Alla montrar andas modernitet och futurism. Personalen består av oklanderligt klädda, särskilt utvalda exemplar av homo sapiens. All denna yta försöker sälja in vad många svensk samlare skulle betrakta som krimskrams.

Alla vi som har hågen mera ställd till äldre mynt har, trots inslaget av moderna mynt, en hel del att välja bland. Många handlare har antika mynt, ibland exponerade i stora högar, där samlarna kan botanisera till enhetspris. För svenska samlare av

Översiktbilder från den stora mässhallen med myntverk och andra företag i myntbranschen.

Georges Tambakopoulos vid sitt välfyllda bord.

antikens mynt finns här alltså ett utbud som inte står att finna på någon mäs­sa i Sverige.

För den som är intresserad av äldre, svenska mynt finns det en del att finna hos handlarna, men det är förstås inga stora volymer. Störst är inte helt överraskande utbudet av svenska besittningsmynt. Man kan här hitta allt ifrån Karl XI:s witten till Gustav II Adolfs talar och dukater.

Av svenska mynthandlare ser man inte mycket, åtminstone inte sådana som ställer ut med eget bord. Årligen på Berlin-mässan är emellertid *Tamco Numismatics* med säte i Stockholm. Firman drivs av Georges Tambakopoulos, som även är väl hemmastadd i Berlin. På Georges bord finner man en del fina, svenska mynt men även många andra spännande mynt från främst antiken i stora volymer – detta bord är en självklar höjdpunkt på mässan!

Mässbesök är tid att träffa kollegor och vänner i bästa tänkbara miljö. Här frodas tankar och idéer och viktiga kontakter knyts. På Berlin-mässan får man tillfälle inte bara att träffa likasinnade från andra länder – jag kunde denna gång även räkna till ett tiotal välkända svenska samlar- och handlarprofiler.

Med detta sagt kan jag alltså rekommendera en resa till Berlin – en stad som dessutom erbjuder mat och boende till förmånliga priser – så att det blir pengar över till myntinköp!

FOTO: FÖRFATTAREN.

Dan Carlberg

Strandbergs Mynthandel & Aktiesamlaren AB

Värderar, köper och säljer mynt, ordnar, medaljer, aktiebrev, sedlar, äldre handlingar m.m.

www.strandbergs-mynt.se

Arsenalsgatan 6 • Box 7377 • 103 91 Stockholm
Tel. 08-611 01 10 • Fax 08-611 32 95

Kassakvittolåda i trä. 1950-tal. KMK.

FOTO: GABRIEL HILDEBRAND.

Kassakvittots vara eller icke vara

EN NY LAG SEDAN NÅGOT ÄR tillbaka kräver kvitto på alla betalningar. Oavsett om kunden vill ha ett sådant eller inte ska ett papperskvitto tryckas ut. Och kvittot vill tydligen bara 26 % av befolkningen ha!

Handlarna måste fråga om kunden vill ha kvittot eller inte och oavsett svaret skriva ut det, detta för att därigenom minska skattefusket. Alla köp måste naturligtvis registreras. Vad som egentligen är nytt med lagen är väl att det just är en lag och att Skatteverket vill få ännu bättre kontroll på handeln.

Om man följer den nya lagen till punkt och pricka innebär det att 25 ton papper går åt varje dag bara för kvittot! På ett år blir det 9000 ton, det vill säga inte mindre än 60000 träd. Det papperslösa samhället, vart tog det vägen?

Ett enklare sätt vore kanske att i vårt digitala samhälle generera ett datakvitto. Problemet är att det än så länge inte är lagligt för butikerna att använda de elektroniska lösningar som finns för att skapa denna typ av kvittot!

För kvittot har väl nästan alltid funnits i handeln? Jag minns att jag som barn, vid årets början, fick hjälpa min mor att sortera föregående års kvittot från Konsum. Man sorterade de små kvittolapparna efter storlek på summan. Sedan satte man ihop dem i buntar med ett gem och lade dem i ett kuvert där summorna var uppskrivna i kolumner. På kvittona fick man sedan återbäring!

För att samla ihop kvittot kunde man ha en liten kvittolåda. De kunde se lite olika ut. Till Kungl. Myntkabinettets samling har tillförts en liten rödmålad kassakvittolåda i trä. Den skulle hängas på väggen och har dekorerats med ett ymnighetshorn ur vilket rinner mynt och sedlar. Dessutom finns tre korta deviser på lådan:

*Samla kvittan året runt
det är både klokt och sunt!*

*Det är inte stort besvär
att samla kvittan här.*

*Många bäckar små
blir en stor å!*

I dag sker registreringen av återbäring digitalt och direkt vid ett köp och även om det sällan eller aldrig blir några stora summor så är det ett bra system, åtminstone för handlarna.

Men om man vill kunna byta en vara eller kunna visa att man betalt behövs kvittot som bevis fortfarande, om också bara en kort stund. Men någon annan nytta har man egentligen inte av dem i dag.

Eva Wiséhn

VÄLKOMNA TILL

Kungl. Myntkabinettets museibutik

Slottsbacken 6
Gamla Stan • Stockholm
Tel.: 08-5195 5304

konferens.butik@myntkabinettet.se

NATTVARDS- POLLETTER I STORMAKTSTIDENS KYRKA

Nattvardspollett från tiden för domprosten Isaac Lithovius' (1677-1730) verksamhet i Gustavi domkyrka, Göteborg (1717). Gjuten i tenn.

På dess ena sidan står runt kalken:
JSAAC. LJCTOUJUS. På den andra:
GUSTAVIJ/DOMKYRC/KJA/1717.

FOTO: GABRIEL HILDEBRAND.

MARIE BEBÅDELSSEDAG ÅR 1663 höll vice pastorn i Filipstad, Simon Skragge, sedvanlig sockenstämma för att rådgöra och besluta i viktiga angelägenheter. Såsom var vanligt under stormaktstiden upptog man åtskilliga problem av både intern religiös karaktär och utåtriktad disciplinär natur.

Protokollet från denna dag vittnar om den noggrannhet varmed församlingsherdarna övervakade menighetens leverne. Man beslöt att ställa i ordning kyrkans inventarier, utsåg sockenfunktionärer och stadgade straff för olika förseelser. Men märkligast är protokollets sista paragraf:

*Item påböd̄z at wid alla kiyrkier skulle hwar husfader eller moder med sin ungdom och tienstfolk framkomma rotetahls till chatechismi förhör och examen hwar söndag, dock synnerlig i fastan; och ehn blypänning gifwes medh påstämphel **Signo Calicis et Crucis** them til witne som af ungdomen kunde swara til sin christendomb och nu woro admiterade första gången till S. S. communionem.*

Sockenstämman beslöt alltså att till årets konfirmander dela ut en pollett av bly i vilken graverats en latinsk inskrift, i översättning: "I kalkens och korsets tecken".

Vad är nu detta? Kyrkohistorikern Herman Lundström, som först uppmärksammat detta märkliga sockenstämmobeslut, har konstaterat att en dylik pollett "är en nog så egendomlig attest om krist-endomskunskap". I själva verket är detta en säregen men alls inte ovanlig företeelse.

Nattvarden firades fyra gånger om året. Vid dessa tillfällen uppdrogs till

några av de äldste att utdela polletterna, andra till att insamla dem. Utdelningen kunde ske vid kyrkans ingång eller – särskilt på landet – i hemmen av de äldste i samband med att de uppbar församlingsavgifterna.

En metod att straffa församlingsmedlemmarna genom att vägra dem nattvardspolletter visade sig vara effektiv. Ingen ville ådraga sig nesan att bli utestängd. Därför iakttog man ett gott uppförande och fullgjorde sina ekonomiska skyldigheter mot kyrka och prästerskap.

Bruket var spritt i flera länder och kom ur bruk först i slutet av 1800-talet. Men hur hade det kommit till det värmländska Filipstad?

Filipstad var på 1600-talet ett ganska nytt samhälle. De värmländska bergsmännen i den starkt uppblomstrande bruksbygden behövde en marknadsplats för att byta ut sitt järn mot andra varor. År 1611 erhöll denna marknadsplats stadsprivilegier – Filipstad – och blev med tiden huvudorten i den värmländska bergslagsbygden.

Till denna bygd invandrade en skara franska valloner som fick anställning som smeder. De förde med sig egna sedvänjor och sannolikt också bruket med blypolletter till dem som deltog i nattvarden. Man kan lätt föreställa sig att en samvetsgrann och nitisk församlingsherde fann idén med nattvardspolletter lysande.

I början av 1650-talet framlades ett kyrkolagsförslag. Till detta fogade ärkebiskopen – Joh. Canuti Lenaeus – en kommentar:

Synnerligha behöffues it sådant märke om Påske tidh när man i faste tidhen hauffer förhördt vngdomen, att dee icke må tillåtas som icke haffua lärdt sin christeliga tros huvudstycker, icke heller wilia lära.

En utvecklad form av blypolletten var nattvardssedeln, som ska ha med både prästens namn och datum för utfärdandet, helt i enlighet med det kyrkliga övervakningssystemet som rådde i det dåtida ortodoxa Sverige. De skulle utfärdas efter kontroll av kristendomskunskapen hos dem som för första gången mottog nattvarden. Blypenningen med den latinska inskriften *Signo calicis et crucis* motsvarar de reformerta polletter som finns bevarade i Frankrike och i anglosaxiska länder.

Det har hittills inte gått att spåra någon nattvardspollett i våra museer, kanske för att man inte känt till dess innebörd. Den här visade polletten från 1717 såldes på Bondes auktion 6 som nr 772 förra året och har tillhört Isaac Lithovius (1677-1730). Han var domprost i Gustavi domkyrka i Göteborg.

Börje Rådström

Källor

Kyrkoherde Karl Winberg, Dorotea församling.

Dorotea bibliotek.

Pleijel, H.: *Svensk Lutherdom. Studier i luthersk fromhet och svensk folkkultur*. 1944.

Årsberättelse för år 2011 avgiven av styrelsen för Svenska Numismatiska Föreningen

Årsmöte

Årsmötet ägde rum den 7 maj 2011 i Domkyrkans församlingshem, Visby. Aktiviteterna vid årsmötet arrangerades av Myntsamlarklubben Goten. Ordföranden, Jan-Olof Björk, öppnade årsmötet och hälsade närvarande medlemmar varmt välkomna. Minnet av de medlemmar som avlidit sedan föregående årsmöte hedrades med en tyst minut. Jan-Olof Björk valdes till ordförande och Ingemar Svenson valdes till sekreterare att leda årsmötetsförhandlingarna. Styrelsens års-

berättelse och revisoreernas rapport presenterades och styrelsen beviljades ansvarsfrihet för det gångna årets (2010) förvaltning.

Valberedningens ordförande Theodor Hassel var på plats i Visby. Valberedningens förslag till ordinarie ledamot Christer Skaring, Stockholm (3 år, omval) bifölls av årsmötet. Valberedningen förslag till suppleanter för 1 år Berndt Göhle, Nybro (omval), och Ronny Jansson (omval), Tony Kamil, Bromma (nyval), och Hendrik Mäkeler, Uppsala (nyval), bifölls av årsmötet.

Till valberedning valdes Theodor Hassel, sammankallande, Göteborg (omval); Ulla von Wowern, Lund (omval), samt Johan Melin, Nättaby (omval). Till ordinarie revisorer

valdes Christer Franzén, Stockholm, yrkesrevisor (omval), och Max Mitteregger, Stockholm (omval). Till revisorssuppleant valdes Mikael Persson, Linköping (omval).

Årsavgift

Årsmötet beslutade att årsavgiften för 2011 skulle vara oförändrad, det vill säga 250 kronor (125 för juniorer och 375 för utrikes boende).

Belöningar

Följande belöningar har enligt styrelsebeslut utdelats under 2011: Frédéric Elfver, Svenska Numismatiska Föreningens förtjänstmedalj i förgyllt silver. Frédéric tilldelas medaljen för berömvärt och långvarigt arbete i föreningens tjänst. Vid årsmötet delade

Resultaträkning	Not	2011-01-01 -2011-12-31	2010-01-01 -2010-12-31
Nettoomsättning	1	280 474	521 641
Övriga rörelseintäkter	2	249 564	153 746
		530 038	675 387
Rörelsens kostnader			
Handelsvaror		-83 813	-88 299
Övriga externa kostnader	3	-386 045	-423 802
Personalkostnader	4	-106 636	-127 680
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	5	-17 170	-30 657
		-593 664	-670 438
Rörelseresultat		-63 626	4 949
Resultat från finansiella poster			
Värdereglering kortf. placeringar	6	132 564	12 640
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	7	86 901	79 614
Räntekostnader och liknande resultatposter		-6 348	-6 555
		213 117	85 699
Resultat efter finansiella poster		149 491	90 648
Resultat före skatt		149 491	90 648
Årets resultat		149 491	90 648
Balansräkning		2011-12-31	2010-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	8	26 829	44 001
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	9, 10	250 000	250 000
Andra långfristiga fordringar	11	2	0
		250 002	250 000
Summa anläggningstillgångar		276 831	294 001
Omsättningstillgångar			
Varulager m.m.			
Lager samlarmedaljer		24 882	24 882
Lager litteratur		7 500	7 500
		32 382	32 382
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		0	14 255
Fordringar hos koncernföretag		415 000	497 610
Övriga fordringar		0	10
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		34 742	8 110
		449 742	519 985
Kortfristiga placeringar			
Övriga kortfristiga placeringar	12	2 515 930	2 348 037
Kassa och bank		819 260	609 959
Summa omsättningstillgångar		3 817 314	3 510 363
Summa tillgångar		4 094 145	3 804 364

Eget kapital och skulder	Not	2011	2010
Eget kapital			
<i>Fritt eget kapital</i>			
Eget kapital vid årets början		2 893 600	2 875 592
Årets resultat		149 491	90 648
		3 043 091	2 966 240
Summa eget kapital		3 043 091	2 966 240
Avsättningar			
Pågående projekt	13	236 001	0
Donationer och andra fonder	14	638 263	661 916
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		25 967	750
Övriga skulder		104 823	108 658
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		46 000	66 800
Summa kortfristiga skulder		176 790	176 208
Summa eget kapital och skulder		4 094 145	3 804 364
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Tilläggsupplysningar

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd för mindre företag med undantag för BFNAR 2008:1. Övriga tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärden där inget annat anges. Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Intäktsredovisning

Inkomsten redovisas till verkligt värde av vad föreningen fått eller kommer att få. Det innebär att föreningen redovisar inkomsten till nominellt värde (fakturabelopp) om föreningen får ersättning i likvida medel direkt vid leveransen. Avdrag görs för lämnade rabatter. Intäkter har tagits upp till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras föreningen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde. Följande avskrivningsprocent tillämpas:

Fordringar

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Noter	2011	2010
Not 1 Nettoomsättningens fördelning		
<i>Nettoomsättningen per rörelsegren</i>		
Medlemsavgifter	176 331	192 165
Auktionsverksamhet	13 886	128 932
Övrig nettoomsättning	104 143	200 544
	280 474	521 641
Not 2 Övriga rörelseintäkter		
Erhållna bidrag	157 000	153 746
Övriga intäkter	92 564	
	249 564	153 746
Not 3 Övriga externa kostnader		
SNT	88 405	170 335
NNUM		32 697
Resekostnader	51 538	22 994
Telefon internet hemsida	12 458	11 997
Föreningsmöten, representation m.m.	53 638	57 890
Porto	42 225	10 580
Kontorsmaterial	4 830	1 086
Hyra	4 800	4 800
Övriga lokalkostnader	12 452	13 798
Förbrukningsinventarier	1 802	831
Försäkringar	18 935	16 205
Redovisningskostnader	40 494	17 791
Revisionsarvode m.m.	37 250	35 250
Övriga kostnader	17 218	22 548
Utdelning stipendier		5 000
	386 045	423 802

Not 4 Anställda och personalkostnader	2011	2010		
Medelantalet anställda				
Kvinnor	0,5	0,5		
	0,5	0,5		
Löner och andra ersättningar				
Övriga anställda	71 774	98 000		
Arvode Force Majeure	16 500			
	88 274	98 000		
Sociala kostnader				
Övriga sociala avgifter enligt lag och avtal	18 362	29 680		
	18 362	29 680		
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	106 636	127 680		
Not 5 Avskrivningar och nedskrivningar				
Anläggningstillgångar skrivs av enligt plan över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde. Följande avskrivningsprocent tillämpas:				
Materiella anläggningstillgångar				
Inventarier	20 %			
Not 6 Sammansatt post avseende värdepapper				
Beloppet 132.564 består dels av en uppvärdering av tidigare nedvärdering av av utländska aktier med kr 33.800, motsvarande marknadsvärdet per bokslutsdatum. En korrigering av anskaffningsvärdet på Handelsbankens aktiefond Sverige / Världen har gjorts med kr 98.764 i enlighet med bankens uppgift om anskaffningsvärde. En eller flera tidigare återinvesteringar av utdelningar verkar inte ha bokförts i något tidigare år.				
Not 7 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter				
Utdelningar	61 902	55 377		
Ränteintäkter från koncernföretag	16 146	22 610		
Övriga ränteintäkter	8 853	1 626		
	86 901	79 613		
Not 8 Inventarier	2011-12-31	2010-12-31		
Ingående anskaffningsvärden	163 776	138 877		
Inköp		24 900		
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	163 776	163 777		
Ingående avskrivningar	-119 778	-89 119		
Årets avskrivningar	-17 170	-30 657		
Utgående ackumulerade avskrivningar	-136 948	-119 776		
	1			
Utgående ackumulerade nedskrivningar	1			
Utgående redovisat värde	26 829	44 001		
Not 9 Andelar i koncernföretag				
Ingående anskaffningsvärden	250 000	250 000		
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	250 000	250 000		
Utgående redovisat värde	250 000	250 000		
Not 10 Specifikation andelar i koncernföretag				
Namn	Kapital- andel	Rösträtts- andel	Antal andelar	Bokfört värde
Myntauktioner i Sverige AB	100%	100%	250	250 000
				250 000
	Org.nr	Säte	Eget kapital	Resultat
Myntauktioner i Sverige AB	556778-8616	Stockholm	984 941	390 136
Not 11 Samlingar				
	2011-12-31	2010-12-31		
SNF Medaljsamling	1			
SNF Bibliotek	1			
	2			
Not 12 Aktier och andelar, omsättningstillgångar				
Namn	Antal	Anskaffnings- värde	Bokfört värde	Marknads- värde
Investor B	1 200	43 631	43 631	154 080
Handelsbanken 729M		448 800	405 200	405 200
Handelsbanken 729B		351 900	297 600	297 600
Sverige / Världen	13 420	1 273 839	1 273 839	2 071 264
Handelsbanken räntefond	4 989	500 000	495 660	498 453
		2 618 170	2 515 930	3 426 597
Not 13 Pågående projekt				
Projekt bok Roger Svensson		113 000		
Projekt Svenska Mynthistorien		123 001		
		236 001		

Not 14 Donationsfonder och andra fonder

Burmesters medaljfond
 Burmesters förlagsfond
 Rasuussons stipendiefond
 Lagerqvists medaljfond

2011

158 030
 227 152
 69 905
 183 176
638 263

2010

156 465
 224 903
 74 205
 206 343
661 916

Fonderna har gottskrivits ränta med 1 % under året

ordförande ut föreningens guldnål för 40-årigt hedersamt medlemskap till följande personer: Lars-Inge Larsson, Bertt-Åke Mörck, Tony Meijer, Allan Olofsson, Tore Söderlind, Bengt Salomonsson och András Robert Zágón. De som inte var närvarande fick sin belöning hemskickad. Föreningens hedersgåva delades ut till årsmötets arrangörer, Myntsamlarklubben Goten; Evert Stridsberg, Mikael Jansson, Björn Wikström, Kjell-Arne Lundin och Ted Hederstedt.

Styrelsen

Vid det konstituerande sammanträdet den 7 maj i Visby fördelades uppdragen enligt följande:

Ordförande:	Jan-Olof Björk
Vice ordförande, medaljevårdare:	Magnus Wijk
Sekreterare:	Ingemar Svenson
Kassaförvaltare:	Christer Skaring
Ledamot:	Dan Carlberg
Ledamot, arkivarie och bibliotekarie:	Sven-Erik Olsson
Ledamot, program- sekreterare:	Roger Lind
Suppleant, hemsidan:	Tony Kamil
Suppleant, hem- sidan (ansvarig):	Hendrik Mäkelar
Suppleant:	Berndt Göhle
Suppleant, klubb- mästare:	Ronny Jansson

Styrelsen har under året hållit fyra protokollförda sammanträden. Förutom i styrelsen har arbete bland annat pågått i kommittén för programverksamheten och OBS-utskottet.

Föreningen har under året haft två kanslistor anställda på deltid: Anja Mattsson som ansvarat för bokföringen och Yliali Asp som ansvarat för allmänna kontorssysslor. Anja och Yliali har under hösten ersatts av Cecilia Runesson och externt stöd för bokföringen.

Stiftelser

Sven Svenssons stiftelse för numismatik
 Föreningens representanter har varit:

Ordinarie:
 Jan-Olof Björk
 Sven-Erik Olsson
 Magnus Wijk

Suppleanter:
 Ingemar Svenson
 Roger Lind
 Ronny Jansson

Gunnar Ekströms stiftelse för numismatisk forskning

Föreningens representanter har varit:

Ordinarie: Christer Skaring
Suppleant: Roger Lind

Sven Svenssons efterlämnade samlingar – sedan 1928 i SNF:s ägo
 Arbetet med att skifta de återstående delarna av Sven Svenssons forna samlingar enligt Kungl. Maj:ts permutationsbrev fortgick under året. Sven-Erik Olsson har varit kontrollant för samlingarna. Han har också varit ansvarig för de föremål som föreningen efter skiftningen kommit i besittning av. Under år 2011 har rikssvenska och de svenska besittningarnas mynt överförts från KMK till SNF.

Svensk Numismatisk Tidskrift (SNT)

SNT har under året haft Monica Golabiewski Lannby som ansvarig utgivare och redaktör. Annonsansvarig har varit Yliali Asp och därefter Cecilia Runesson. Ekonomiskt ansvarig för SNT har under året varit föreningens kassaförvaltare Christer Skaring. SNT har utkommit med åtta nummer och finns även tillgänglig i elektronisk form på föreningens och Kungl. Myntkabinettets hemsidor.

Den svenska mynthistorien (SMH)

Föreningen driver tillsammans med Kungl. Myntkabinettet projektet "Den svenska mynthistorien". Under 2011 har ingen ny volym i serien utkommit. Manuskriptet till "Vasatiden" har under året vuxit vidare genom arbete av författaren Bengt Hemmingsson och redaktören Magnus Wijk. Föreningens representant i projektet är Christer Skaring och Jan-Olof Björk.

Monografier

En monografi har under året utkommit, *Den svenska örtugsmyntningen under Albrekt av Mecklenburg (1364-1389) – En stampstudie* av Jonas Rundberg. Av SNF utsedd redaktör var Magnus Wijk.

Medaljutgivning

Inga medaljer har utgivits under 2011. Föreningen har genom Magnus Wijk hemfört från Myntverket i Eskilstuna föreningens där förvarade medaljstamplar.

Auktionsverksamhet

Auktionsverksamheten i föreningens regi har under året skötts av Roger Lind och Dan Carlberg. Under året har en auktion (nummer 160) hållits i SNF:s namn med material ur Sven Svenssons samling.

Myntauktioner i Sverige AB

Föreningens helägda auktionsbolag har under året arrangerat två auktioner, 12-13 mars och 10-11 september. Jan-Olof Björk har varit Svenska Numismatiska Föreningens representant i bolagets styrelse.

Föreningsmöten och aktiviteter

23 februari föreningskväll med föredrag av Magnus Wijk: *Att fotografera numismatiska föremål*. Magnus beskrev tekniken med digital kamera. Han hade med sig utrustning och demonstrerade metoderna för fotografering av föremål i guld, silver och koppar.

30 mars föreningskväll med föredrag av Martin Wettmark från Göteborg. Martin pratade om och visade bilder på mynt från sitt samlarområde: *Tillverkningsfel på moderna, ringpräglade mynt*. Olika fel beskrevs och också hur de har uppstått.

17 april delade föreningen bokbord med Myntauktioner i Sverige på Fri-Mynt 2011 i Idrottens hus, Helsingborg.

27 april föreningskväll med föredrag av Christian Hamrin. Christian berättade om: *Förfalskningar. Förfalskade objekt har alltid varit ett problem för samlare*. Christian behandlade förfalskningar från olika tidsperioder och hade med sig ett antal demonstrationsobjekt.

7-8 maj i samband med årsmötet i Visby genomfördes i vanlig ordning intressanta studiebesök. Besök på Gotlands Fornsal och rundvandring med guide i Visby. En auktion, nummer 160 i ordningen, hölls. Aktiviteterna är refererade i SNT 2011:7

25 maj föreningskväll med temat köp, byt och sälj.

23 juli föreningen deltog på myntmässan i Olofström med ett bokbord.

28 september föreningskväll med temat köp, byt och sälj.

26 oktober föreningskväll med föredrag av Per-Göran Carlsson: *Myntmarknadens utveckling – En generations perspektiv*.

26 november föredrag av Eva Wiséhn på KMK: *Musik på medaljer. Ett tongivande samlarintresse i Uppsala universitets myntkabinett*. Föredraget handlade om Uppsala universitets myntkabinetts musikmedaljsamling, ursprungligen Nils-Uno Fornanders samling. På kvällen hölls en gemensam och välbesökt middag på Myntkrogen.

30 november föreningskväll med föredrag av Hendrik Mäkelar: *"Hvad är pengar"* – Carl Jonas Love Almqvist och andra författare om mynt och pengar.

7 december hölls föreningens traditionella julfest med glögg, pepparkakor, smörgåstårter och frågesport.

Internationellt utbyte m.m.

Jan-Olof Björk representerade föreningen vid NNUM:s mötet i Lund den 24 september. Föreningen deltog också vid Skånes Numismatiska Föreningens 80-årsjubileum.

Medlemsutveckling

31 december	2010	2011	+/-
Beskyddare	1	1	0
Hedersledamöter	5	5	0
Korresponderande ledamöter	19	19	0
Ständiga medlemmar	30	29	-1

Årligen betalande äldre medlemmar	670	718	48
Årligen betalande yngre medlemmar	7	9	2
Utländska medlemmar	48	50	2
Anslutna föreningar och klubbar	18	18	0
	798	849	+51

Under år 2011 har följande medlemmar avlidit: Bennett Coleman, Uno A. Johnsson, Christer Nordqvist, Sven Sandberg, Bertil Wennström och Lars-Magnus Björkquist. Under 2011 har SNF fått information om att Christina Hesse avlidit 2010.

Föreningens ekonomi

Föreningens ekonomi framgår av årsredovisningen för 2011.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	2966240
årets vinst	149491
	3 115 731
disponeras så att i ny räkning överföres	3 115 731

Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av bifogade resultat- och balansräkning med tilläggsupplysningar.

Jan-Olof Björk, *ordförande*
Magnus Wijk, *vice ordförande*
Christer Skaring, *kassaförvaltare*
Dan Carlberg, *ledamot*
Roger Lind, *ledamot*
Ingemar Svenson, *sekreterare*
Sven-Erik Olsson, *ledamot*

Stöd medaljkonsten

Bli medlem i FIDEM

www.fidem-medals.org

"Om du har möjlighet rekommenderas besök på föreningskvällarna. Ofta är det trevliga föredrag kombinerade med intensiva och intressanta numismatiska diskussioner."

Föreningskvällen den 29 februari

ANTALET MEDLEMMAR som besöker SNF:s föreningskvällar har ökat på senare tid, men ännu finns det plats för fler medlemmar!

Föreningskvällen på skottdagen 2012 hade temat "Köp, Byt och Sälj". Ett tema som SNF har haft vid en handfull träffar de senaste åren och som nu börjar hitta sina former. Flera medlemmar hade med sig valda delar av sina samlingar. Om några objekt bytte ägare denna gång låter jag vara osagt. Hur som helst visades många snygga mynt och sedlar upp, bland annat riktiga kvalitetsrariteter från kronmyntsperioden, flera bra sedlar från sent 1800-tal och en specialsamling från för de flesta av oss myntsamlare okända myntlandet Kenya.

Om du har möjlighet rekommenderas besök på föreningskvällarna. Ofta är det trevliga föredrag kombinerade med intensiva och intressanta numismatiska diskussioner. Om du har funderingar kring kvalitet, svårighetsgrad eller äkthet på dina egna objekt, ta med dig dessa och låt den samlade expertisen ge sina utlåtanden! Föreningskvällarna är också ett ypperligt tillfälle att ta del av föreningens omfattande numismatiska bibliotek.

SNF:s föreningskvällar äger rum den sista onsdagen varje månad på Banérgatan 17 i Stockholm. Hela programmet hittar du på sidan 51 i denna tidskrift.

Ingemar Svenson

HB MYNT & MEDALJER

Sveavägen 96

Box 19 507
S-104 32 Stockholm 19

T-Rådmansgatan (uppgång Handelshögskolan)
☎ + fax 08-673 34 23

*Svenska och utländska mynt, sedlar och ordnar,
militaria och nålmarken, medaljer*

Öppet: vardagar 11-17, fredag 11-15

TILLBEHÖR FÖR MYNT, FRIMÄRKEN OCH VYKORT

till lågpris

HF FRIMÄRKEN

Lurendalsvägen 7, 439 62 Frillesås
Tel. 0340-65 04 57

www.hffrimarken.com • info@hffrimarken.com

SVERIGES MYNTHANDLARES FÖRENING

är en sedan 1973 etablerad sammanslutning av för närvarande 20 mynthandlare i flera olika städer i landet. Föreningen är ensam i sitt slag i Sverige.

Genom samarbete med de övriga medlemmarna vill varje mynthandlare förbättra och utöka sina tjänster.

ANTIKBODEN

Kyrkogatan 2
222 22 LUND
Tel. 046-12 99 00

BESO UR & ANTIK AB

Bertil Svensson
Västra Hamngatan 6
411 17 Göteborg
Tel. 031-13 94 84
besour@telia.com – www.besour.se

HAMRIN & SVAHN MYNT AB

Sjöberg 1
147 91 GRÖDINGE
Tel. 08-732 66 86, 070 212 64 55
christian.hamrin@telia.com

H & J:S NUMISMATIK HB

Jimmy Häggqvist
Box 43
310 20 Knäred
jimmy@collectia.se

KARLSKRONA MYNTHANDEL AB

Hantverkaregatan 11
371 35 KARLSKRONA
Tel. 0455-813 73
lennart@mynt.nu – www.mynt.nu

RUNE LARSSON MYNTHANDEL

Stora Brogatan 14
Box 98
503 06 BORÅS
Tel. 033-41 03 15

LUNDS MYNTHANDEL

Klostergatan 5
222 22 LUND
Tel./fax 046-14 43 69
siv-gunnar@swipnet.se

AB MALMO MYNTHANDEL & VYKORTSANTIKVARIAT

Kalendergatan 9
211 35 Malmö
Tel. 040-611 65 44

J. MELIN MYNT

Koltrastvägen 23
370 24 Nätraby
Tel. 0455-155 99

HB MYNTINVEST CORONA

Ö. Storgatan 20
611 34 NYKÖPING
Tel./fax 0155-28 63 25
corona-coin@swipnet.se
http://home.swipnet.se/corona_coin

HB MYNT & MEDALJER

Sveavägen 96, Box 19 507
104 32 STOCKHOLM
Tel./fax 08-673 34 23

ULF NORDLIND MYNTHANDEL AB

Karlavägen 46,
Box 5132
102 43 STOCKHOLM
Tel. 08-662 62 61, fax 08-661 62 13
info@nordlindsmynt.se
www.nordlindsmynt.se

NUMIKON

Stefan Jonasson / Ticalen Mynthandel
Stureplatsen 3
411 39 Göteborg
Tel. 031-20 81 11
ticalen@gmail.com

PECUNIA MM HB

Farinvägen 8
245 33 STAFFANSTORP
Tel./fax 046-25 21 19
mattsson.g@telia.com

J. PEDERSEN MYNTHANDEL

Norra Strandgatan 30
Box 1320
251 13 HELSINGBORG
Tel./fax 042-12 25 28
pedersen.mynt@telia.com
www.jpetersen.se

SELINS MYNTHANDEL AB

Regeringsgatan 6
Box 16 390
103 27 STOCKHOLM
Tel. 08-411 50 81, fax 08-411 52 23
www.selinsmynthandel.se

STRANDBERGS MYNTHANDEL

& AKTIESAMLAREN AB
Arsenalsgatan 6
Box 7377
103 91 STOCKHOLM
Tel. 08-611 01 10, 611 58 20
Fax 08-611 32 95
info@aktiesamlaren-bjb.se
www.aktiesamlaren.se
www.strandbergs-mynt.se

TAMCO NUMISMATICS

Box 6235
102 35 STOCKHOLM
Tel. 070 631 58 09
tamco.num@telia.com

TICALEN MYNTHANDEL

Stureplatsen 3
411 39 GÖTEBORG
Tel./fax 031-20 81 11
ticalen@gmail.com

HÅKAN WESTERLUND MYNTHANDEL

Vasagatan 42
Box 490
101 29 STOCKHOLM
Tel. 08-411 08 07, fax 08-21 21 96

SVERIGES MYNTHANDLARES FÖRENING

Sjöberg 1 • 147 91 Grödinge • Tel. 08-732 66 86 • 070 212 64 55

www.mynt.nu/smf/

MYNTAUKTIONER

I SVERIGE AB

NUMISMATISKA KLUBBEN

I UPPSALA

Myntauktioner i Sverige AB har fått förtroendet att sälja ett numismatiskt bibliotek, vilket kommer att auktioneras ut vid vår auktion i september.

För att ge alla delar av detta bibliotek full rättvisa har vi valt att samarbeta med Numismatiska klubben i Uppsala (NKU), som kommer att sälja de delar som inte utbjuds hos oss.

NKU erbjuder generöst alla medlemmar i Svenska Numismatiska Föreningen att delta även i deras auktion, som avhålls i maj.

Information om NKU och försäljningen där finns på:
www.nku.nu

Myntauktioner i Sverige AB
Banérgatan 17 - 115 22 Stockholm
E-mail: info@myntauktioner.se - Telefon: 08-410 465 65
www.myntauktioner.se

AURUM AUKTIONER AB stockholm

Myntauktioner i Stockholm

Inlämning pågår!

*Vi söker alltid kvalitetsmynt, sedlar,
medaljer, polletter, ordnar..*

Tel. 08-660 20 70, vard. 9-13, info@aurumauktioner.se

www.aurumauktioner.se

Historiska Värdepapper

Välkomna till vårens auktion # 65
Lördag 12 maj kl. 11.00, visning 10.00

på Kungl. Myntkabinettet – Sveriges Ekonomiska Museum
Slottsbacken 6, Stockholm

Kontakt: Marita Strandberg, 08-6110110
info@historiskavardepapper.com

Bli medlem i

SVENSKA NUMISMATISKA FÖRENINGEN

Årsavgiften är 250 kr.
Som medlem får Du SNT automatiskt!
Du kan också prenumerera på SNT
för endast 200 kr per år.

www.numismatik.se

FriMynt 2012

38:e Int. Mynt & Frimärksmässan

14 april kl 11.00 - 18.00

IDROTTENS HUS
Mellersta Stenbocksgatan
Helsingborg, Sverige

www.frimynt.se

HelsingborgsUtställningar • Tel +46 42 29 25 60

MYNTAUKTION

i Stockholm lördag 12 maj
Några mynt vi har sålt tidigare:
(inklusive köparprovision)

1 daler 1594
"SIGIMVNDVS"
677.000:-

1 daler 1598
106.000:-

8 mark 1608
81.000:-

1/2 ducat 1701
45.000:-

1/2 ducat 1747
Ädelfors
82.000:-

4 dukater 1843
68.000:-

2 dukater 1843
37.000:-

50 öre 1862
26.000:-

1 riksdaler
riksmünt 1873
39.000:-

2 kr 1878 "OCH"
84.000:-

Norge 1 speciedaler 1824
57.000:-

Norge 1/2 speciedaler 1873
181.000:-

Bättre mynt och hela samlingar mottages till vårens myntauktion.
Vi har mycket goda möjligheter att finna köpare till dina objekt eftersom mer än
20.000 kunder i Sverige och utlandet ser varje auktion via vår hemsida och katalogen.
Kontakta oss för en förutsättningslös diskussion!

Vi köper även guld och silver kontant!

MYNTKOMPANIET

Myntkompaniet
Svartensgatan 6
116 20 Stockholm

Tfn: 08-678 32 17
Fax: 08-643 22 38

E-post: coins@philea.se
www.myntkompaniet.se

MYNTAUKTIONER

I SVERIGE AB

MÖT OSS PÅ FRIMYNT 2012!

Vi upprepar fjolårets succé med inlämning av auktionsmaterial vid vårt bord på FRIMYNT i Helsingborg.

Den 14 april finns vi vid vårt bord under mässans öppettider. Vi kommer även att finnas i Helsingborg under dagen innan, då vi har möjlighet att efter överenskommelse ta emot större inlämningar med full diskretion.

Om Du ska sälja mynt - vänd Dig till en marknadsledande aktör som kan erbjuda dig förmånliga villkor och tillgång till de köpstarkaste kunderna!

Om Du vill förbereda ett möte med oss, kontakta oss på telefon 08-410 465 65 eller info@myntauktioner.se. Se även vår hemsida: www.myntauktioner.se

